

මාවෝවාදීන්ගේ නායකත්වයෙන් නේපාලය තුළ නව ආන්ඩුවක් පිහිටුවයි

New Maoist-led government installed in Nepal

ධිඛල්වී.ඒ. සුතිල් විසිනි
2008 සැප්තැම්බර 02

අප්‍රේල් මාසයේ පැවති මැයිවරනයෙන් ඉක්විති දේශපාලන පක්ෂ අතර මාස ගනනාවක කාකොටා ගැනීමතින් පසුව අගෝස්තු 22 නේපාල මාවෝවාදී කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ (නේකාප-මා) නායකත්වයෙන් සහාග ආන්ඩුවක් පිහිටුවේ ය. නේපාල කොමියුනිස්ට් පක්ෂය - එක්සත් මාක්ස් ලෙනින්වාදී (නේකාප-එමාලේ) සහ වාර්ගික පදනමක් සහිත මදෙසි ජනතාවගේ අයිතින් පිළිබඳ සංස්දය (මඟඡස) සහාගයේ සෙසු පාර්ශව කරුවෙයි වෙති. අමාත්‍ය මන්ඩලයේ දෙවැනි තනතුර සඳහා ආරක්ෂා විසඳීමෙන් පසුව නේකාප-එමාලේ පක්ෂයේ ඇමතිවරු රුදෙස් දිවුරුම් දුන්හ.

මාවෝවාදී නේපාල කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ සහාපති පූජ්පා කමල් ඩාල් හෙවත් ව්‍යාහාරික නේපාලයෙන් ප්‍රවාහන නාමයෙන් ප්‍රවාහන ප්‍රවන්ත නව ආන්ඩුවේ අගමැති ය. අගෝස්තු 15 නේපාල කොංග්‍රස් පක්ෂයේ අපේක්ෂක ජෙර බහුදර ඩුෂ්චාලු පරාජය කරමින් ව්‍යවස්ථා සම්පාදක මන්ඩලයේ ජන්ද 602න් සියයට පසුවක් දිනාගැනීමෙන් පසුව ඔහු අගමැති තනතුරට පත් කරනු ලැබේ ය. තත්වාරක්ෂක නේපාල කොංග්‍රසය පාලක සහාගයෙන් පිටත සිටිමට තීන්දු කර ඇත.

මුදල් ඇමති වන නේකාප-(මා) නායායාවාරය බාඩුරාම් හට්ටාරායි සහ ආරක්ෂක ඇමති වන පක්ෂයේ හිටපු ගෙල්ලා කොමාන්චර රාම් බහුදර තාපා නව අමාත්‍ය මන්ඩලයේ ප්‍රධාන තනතුරු දරනි. මඟඡස නායක උපේන්ද්‍ර යදෙවි විදේශ ඇමති වන අතර නිල වශයෙන් අමාත්‍ය මන්ඩලයේ තුළ දෙවන තනතුරට නම් කිරීමෙන් පසුව නේකාප-එමාලේ නායක බාමිදේවි ගොතුම් ස්වදේශීය ඇමති තනතුරට පත් කර තිබේ.

ආන්ඩුව විසින් පොරොන්දු වී ඇති පරිදි වසර දෙකකින් ව්‍යවස්ථාව කෙටුම්පත් කිරීම ව්‍යවස්ථා සම්පාදක මන්ඩලයේ වගකීම වෙයි. ව්‍යවස්ථා සම්පාදක මන්ඩලයේ ප්‍රථම ක්‍රියාවලිය ව්‍යාපාරිකයන්ට මාස ගනනාවක් පුරා පැහැදිලි කරමින් සිටිති.

සහිත ව්‍යවස්ථා සම්පාදක මන්ඩලයේ විභාගතම කන්ඩායම මාවෝවාදීන් වන අතර නේපාල කොංග්‍රසයට සහ නේකාප-එමාලේ පිළිවෙළින් ආසන 115 සහ 108 හිමිව තිබේ.

පූජ්පා කමල් ඩාල් අගමැති තනතුරට පත් විමෙන් පසුව උද්දාමයට පත්වූ බාඩු රාම් හට්ටාරායි නේපාලයට "රන් යුගයක" උදාවී ඇතැයි ප්‍රකාශ කළේ ය. "නේපාලය විරයන් භෞයාගෙන ඇති බව අපට භැගෙනවා. කවර හෝ යුගකාරක සමාජවක් සඳහා අපට විරවරයෙකු අවශ්‍යයයි" ඔහු ප්‍රකාශ කළේ ය. "යුරෝපයේ දහනපති විජ්ලවයෙන් පසුව නැගෝලියන් ඉදිරියට ආවා. රුසියාවේ සමාජවාදය ස්ථාපනය කිරීමට ලෙනින් පෙරමුන ගත්තා. දස වසරක මහජන යුද්ධයින් සහ මහජන ව්‍යාපාරයකින් පසුව නේපාලය තුළ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමූහාන්ඩුවක් ස්ථාපනය කිරීම සඳහා ප්‍රවන්ත ඉදිරියට පැමින සිටිනවා." ඔහු තව දුරටත් පැවසුවේ ය.

ලෙනින් පසෙකින් තැබුවත්, නැගෝලියන් සමගවත් නේපාල අගමැති සමාන කළ තොහැකි ය. ඔහු සරලව ම, ව්‍යාපාරික ඇඳුම් කට්ටලයකට සහ කාර්යාල වරප්‍රසාදවලට සිය සෙබල ඇඳුම් තුවමාරු කර ගත් ලෝකය පුරා ගිර්ල්ලා නායකයන් පෙළන නවතමයා වන්නේ ය. දහනපති ආන්ඩුවක මෙහෙයුමට නේපාල-(මා) තීන්දුව කිසි දිනක සමාජවාදී හෝ කොමියුනිස්ට්වාදී තොටු "තනිරටේ සමාජවාදය" සහ "අවධි දෙකේ විජ්ලවය" පිළිබඳ ප්‍රතිගාමී ස්වැලින්වාදී ඉදිරිදරුණය මත පදනම්වූ එහි ක්‍රියාමාර්ගයේ තරකානුකුල ප්‍රතිඵලය යි.

මාවෝවාදී ආන්ඩුවක් විසින් පූද්ගලික දේපල ආරක්ෂා කිරීමට සහ විදේශ ආයෝජන සාදරයෙන් පිළිගැනීම ගැන සහතික වන බවට නේකාප-(මා) නායකයන් වන ප්‍රවන්ත සහ බාඩුරාම් හට්ටාරායි ව්‍යාපාරිකයන්ට මාස ගනනාවක් පුරා පැහැදිලි කරමින් සිටිති.

අගෝස්තු 23 ඔහුගේ ප්‍රථම සංඝ්‍යා රුපවාහිනී කරාවේ දී ප්‍රවන්ත මෙලෙස පොරොන්දු විය. "අප් පූද්ගලික සහ රාජ්‍ය පාර්ශවකාරකම සහිත මොඩලයක්

අනුගමනය කරන නව කාර්මික ආර්ථිකයන් ඇති කිරීමට කටයුතු කරන්නේමු... කමිකරුවන් සහ සේවා යෝජකයන් අතර සම්බන්ධතා වර්ධනය කිරීම මගින් කාර්මික සාමය පවත්වාගෙන යනු ඇත.

යයනේෂ්‍ය රුපුගේ ආදායක පාලනයට එරෙහිව 2006 අප්‍රේල් මාසයේ දි පැන තැගැනු මහජන ව්‍යාපාරය දිනපති පත්ති පාලනයට තර්ජනයක් වීම වලක්වාලීම සඳහා මාවෝවාදීනු පසුගිය වසර දෙක තුළ ඉමහත් වෙහෙසක් දැරුණ. “අවදි දෙකේ” නායක පිළිබඳ නේකාප-මා විසින් සමාජවාදය සඳහා අරගලය දින නියමයක් නැති අනාගතයකට අතහැර දමා රාජාන්ත්‍රිව අහෝසි කිරීමේ දේශපාලන ඉල්ලීමට සීමා කළේ ය. එම අරමුන සඳහා නේපාල කොංග්‍රසය සහ නේකාප-එමාලේ ඇතුළු නේපාල සංස්ථාපිතයේ දූෂිත පක්ෂ සමග නේකාප-මා හත් හවුලක් පිහිටුවේය. දස අවුරුදු ගිරිල්ලා යුද්ධයකින් පසු 2006 දෙසැම්බර් මාසයේ දි ආයුද බිම තැබු ඔවුනු ව්‍යවස්ථා සම්පාදක මන්ඩලයක් සඳහා මැතිවරනයට සූදානම්වීමට අන්තර්කාලීන ආන්ත්‍රික ආන්ත්‍රික ව්‍යහ.

අප්‍රේල් මාසයේ මැතිවරනයේ දි විශාලතම ආසන සංඛ්‍යාවක් දිනාගැනීමෙන් පසුව ආන්ත්‍රික පිහිටුවීම සඳහා මාවෝවාදීනු මාස ගනනාවක් නින්දීන කේවලක යෙදී සිටියහ. බොහෝසේයින් අදිමදි කිරීමෙන් පසුව නේපාල කොංග්‍රසය සහ නේකාප-එමාලේ රාජාන්ත්‍රිව අහෝසි කිරීම සඳහා මැයි මාසයේ දි ජන්දය දි “ගෙවරල් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සම්භාන්ත්‍රිවක්” ප්‍රකාශයට පත් කළහ. එහෙත් සෙසු ප්‍රධාන පක්ෂ ඔවුන්ගේ උත්සුකතා පිළිබඳව සහතිකයකින් තොරව මාවෝවාදීන් නායකත්වය දෙන ආන්ත්‍රික ප්‍රකාශනයට මැතිවරනය මාවෝවාදීන් නායකත්වය පත් ඇතුළු වීමට අකැබඳ ව්‍යහ. ප්‍රධාන බලයන්ගේ විශේෂයෙන් ම එක්සත් ජනපදයේ සහ ඉත්දියාවේ පීඩනය යටතේ නේකාප-මා, නේකාප-එමාලේ සහ මතජස ආන්ත්‍රික පිහිටුවීමට අවසානයේ දි එකත ව්‍යහ.

නේපාලයේ ජනාධිපති සහ උප ජනාධිපති තනතුරු සඳහා කළින් කෙරුන කාකොටාගැනීම් මගින් වර්තමාන සහායයේ පහසුවෙන් බිඳෙන සූජුවට පෙන්වුම් කරයි. ප්‍රධාන ජනාධිපති තනතුර සඳහා ඉදිරිපත් වූ නේකාප-මා අපේක්ෂකයා යම්තම් පරාජයට පත් කළ නේපාල කොංග්‍රසයේ අපේක්ෂක ආම් බරාන් යෙද්විට නේකාප-එමාලේ සහයෝගය දුන්නේ ය.

අවම පොදු ක්‍රියාමාර්ගය

ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී අයිතින් සහ ජ්‍රේන තත්ත්වයන් වර්ධනය කිරීම ගැන ඉව්තා බස් දොඩ්වන අතර සමාජ අසමානතාවයේ සහ පීඩනයේ මූලය වන දිනපති දේපල සම්බන්ධතා සහ ලාඛ පද්ධතිය පවත්වාගෙන යාම සහතික කරන කරුණු 19 අවම පොදු ක්‍රියාමාර්ගයක් මත සහාග ආන්ත්‍රික පදනම් වී ඇත. ලෝක බැංකුව

සහ ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල විසින් නිර්දේශීත ආර්ථික ප්‍රතිච්‍යුහගත කිරීම සහ වෙළඳ පොල ප්‍රතිසංස්කරන ක්‍රියාවට දැමීමේ කොන්දේසි මත ජාත්‍යන්තර ආධාර සහ ආයෝජන සඳහා ආන්ත්‍රිව ආයාවනය කර තිබේ.

ක්‍රියාමාර්ගයේ සමහර කරුණු නේපාල සංස්ථාපිතයේ තත්වාරක්ෂක ස්ථාර සමග ආන්ත්‍රිව වෙශයෙන් ගැටුමකට තල්පු කරනු ඇත. නේපාල රාජාන්ත්‍රිවේ ප්‍රධාන මුක්ත්ව වූ හමුදාව ගිරිල්ලා සටන්කරුවන් හමුදාවට අනුපුක්ත කිරීමේ නේකාප-මා ඉල්ලීම යලි යලිත් ප්‍රතික්ෂේප කළේ ය. හමුදා නායක රැකමන්ගාද් කටවාල් මෙසේ පැවසු බව වාර්තා විය. “දේශපාලනිකව ප්‍රහුනු කළ ජනතා විමුක්ති හමුදාව (ඡවිහ) තිල ඇදුම ලා ගත්, වාත්තිමය වශයෙන් ප්‍රහුනු කළ මිනිසුන් සහ ගැහැනුන් සිටින ආයතනයක් තුලට පිළිගත නොහැකි ය” අසහනයට පත් දහස් ගනනක් සටන්කරුවේ මුවන්ගේ අනාගතය පිළිබඳ තීන්දුවක් බලාපාරොත්තුව තාවකාලිකව කදවුරුවල ලතවෙමින් සිටිති.

රටි ගැමී ජනයා අතර නේකාප-මා සමාජ පදනම රැක ගැනීමේ ඇස්බැන්දුමක් ලෙස ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරන සහ ඉඩම් අහිමි ගොවීන්ට ඉඩම් ලබා දීමත් ගැන පොදු ක්‍රියාමාර්ගය තුළ සඳහන් වෙයි. එවන් පියවරයන් පලල් පරිමාවකින් ක්‍රියාවට දැමීමට දැරෙන කවර හෝ උත්සාහයක් රට්ටේ ඉඩම් නිමියන්ගේ සහ ර්ව සම්බන්ධිත දිනපති කොටස්වල විරුද්ධත්වයට මුහුන දෙනු ඇත. යථාර්ථයේ දි සෙසු රටවල මෙන් ම ගම්බද ජනයාගෙන් බහුතරය යුතියෙන් හෙළුමින් ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරන සහ අත්‍යාවශ්‍ය පහසු මූල්‍ය සහ තාක්ෂණික ආධාර සහ සමාජ සේවාවන් සීමා කෙරෙනු ඇත.

ජාත්‍යන්තර තලයේ දි, නව ආන්ත්‍රිව, එකිනෙකට සතුරු කළාපිය සහ ප්‍රධාන බලයන් අතර තුළය වීමේ උත්සාහයක තිරත්ව සිටියි. නේපාලය තුළ “කළේපවත්නා සාමයක්” තහවුරු කිරීම සඳහා ප්‍රවන්ඩ ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාවට ආයාවනය කළේ ය. මාවෝවාදී නායකයාට සහ නව ආන්ත්‍රිවට එක්සත් ජනපදය, එක්සත් රාජධානිය, ඉත්දියාව සහ සෙසු රටවල ක්ෂේත්‍රිකව ම සූජාධිසනය කළහ. කෙසේ නමුත්, එක්සත් ජනපදය එහි තුස්තවාදී සංවිධානවල ලැයිස්තුවෙන් මාවෝවාදීන් ඉවත් කිරීම ගැන ඇගැවීමක් නැති.

ප්‍රවන්ඩාගේ ප්‍රථම සංවාරය වොෂින්ටනයේ සහ නව දිල්ලියේ සැලකිල්ලට යොමු වී තිබේ. විනයේ හෝ නේපාලයේ පාලන තත්ත්වයන්ට සමාජවාදය සමග කවර හෝ සම්බන්ධයක් ඇතැයි කිසිවෙකුටත් මොනම මිථ්‍යාවක් තිබිය යුතු නැත. නමුත් බෙදිජ්‍යනය බලගත සතුරුක් ලෙස එක්සත් ජනපදය සලකයි. ඉහත දි ගෙනේන්දු රුපු සමග එයට පැවති සම්පාදනය කර තිබේ.

විනය වට කිරීමේ පලල් මූලෝපායක කොටසක් විය. කළාපීය ආධිපත්‍යය සම්බන්ධයෙන් විනය සතුරෙක් ලෙස සලකන ඉන්දියාව, නේපාලය තම බල පරිධිය තුළ ඇති බව සලකයි.

යහපත් සම්බන්ධතාවන් පවත්වා ගැනීමට ඇති ක්‍රුහලය නිසා ඔහුගේ ප්‍රථම නිල සංචාරය වන්නේ ඉන්දියාවට යාම බව විනයේ සිට ආපසු පැමිනි වහාම මාවෝවදී අගමැති ප්‍රකාශ කළේ ය. නුදුරු අනාගතයේ දී වොශීල්‍ය වෙළුම් ප්‍රකාශ යාමට අවශ්‍ය බව ද ඔහු ඇගැවුම් කළේ ය.

නේපාලය "සිංගප්පුරුවක" බවට පරිවර්තනය කරන බව මාවෝවදීහු ප්‍රකාශ කර ඇත්තාහ. වෙනත් ව්‍යවහාරීන් කිවහොත් කළාපීය ආයෝජන කඩානියන් (මධ්‍යස්ථානයන්) සහ ලාභ ගුම වේදිකාවන් බවට නේපාලය පරිවර්තනය කිරීම ය. ඔවුන්ගේ ආන්ත්‍රික වර්ෂ 2020 වන විට නේපාලයේ වාර්ෂික වර්ධනය

සියයට 20 දක්වා සහ ඒක පුද්ගල වාර්ෂික ආදායම ඇමරිකානු බොලර් 3,000 දක්වා ඉහළ දමන බවට ඔවුනු කයිවාරු ගසති.

සැබෑ තත්ත්වය නම්, නේපාලයේ, සියයට 55 ජනයා දරිද්‍රතා රේඛාවෙන් පහළ ජ්‍යෙත්වන ලෝකයේ යුත්ත්ම රටවලින් එකක් වන අතර ඉහළ යන මිල ගනන් නිසා ජ්‍යෙතන තත්ත්වයන් තව දුරටත් බාධ්‍යතය වෙමින් තිබේ. ඒක පුද්ගල සාමාන්‍යය යන්තම් ඇමරිකානු බොලර් 280කි. ආහාර ද්‍රව්‍ය සම්බන්ධ උද්ධමනය සියයට 20 මට්ටමට ඉහළ යමින් තිබේ.

වඩා හොඳ ජ්‍යෙතයක් පිළිබඳව වැඩ කරන ජනයාගේ අපේක්ෂාවන් ඔස්වා තබා ඇති තතු තුළ එහි ඇස් නිලංකාර කරන සහ විත්තාකර්ශනීය සැලසුම් සාක්ෂාත් කර ගැනීමට අසමත් වන විට මාවෝවදීන් නායකත්වය දෙන නව ආන්ත්‍රික සමාජ අත්ස්තියට සහ දේශපාලන විරුද්ධත්වයට මුහුන දෙනු ඇත.